

**VOLITELNÉ PŘEDMĚTY
PRO TŘÍDY
NIŽŠÍHO GYMNÁZIA
VE ŠKOLNÍM ROCE
2015 -2016**

Výběr volitelného předmětu může výrazně ovlivnit míru rozvoje jednotlivých klíčových kompetencí a zcela jistě se výrazně podílí na individuální složce profilu absolventa nižšího stupně Gymnázia Nymburk.

Učební osnovy volitelných jsou zpracovány samostatně pro každý volitelný předmět, který je zařazen do učebního plánu Gymnázia Nymburk a je nabízen žákům v ročnících prima a sekunda.

Do volitelných předmětů jsou žáci zařazeni na základě své volby. **V primě mají žáci celkem 2 hodiny volitelných předmětů týdně, v sekundě pak 3 hodiny.** Od tercie si pak žáci budou volit 2. cizí jazyk. Na výuku volitelných předmětů se žáci dělí na skupiny, typická skupina čítá přibližně 15 žáků.

VOLITELNÉ PŘEDMĚTY PRO NEJAZYKOVÉ TŘÍDY

<u>Volitelné předměty pro budoucí primu:</u>	dotace	strana
→ Matematika s podporou ICT	2h týdně	3
→ Školní časopis	1h týdně	3
→ Globální výchova	1h týdně	4
→ Literární praktikum	1h týdně	4
→ Vlastivědný seminář - ZEM	1h týdně	6

<u>Volitelné předměty pro budoucí sekundu:</u>	dotace	strana
→ Matematika s podporou ICT	2h týdně	3
→ Školní časopis	1h týdně	3
→ Globální výchova	1h týdně	4
→ Psaní na PC	2h týdně	4
→ Literární praktikum	1h týdně	4
→ Geometrické praktikum	1h týdně	5
→ Vlastivědný seminář - DEJ	1h týdně	6

1. MATEMATIKA S PODPOROU ICT (MIC)

Charakteristika předmětu:

Základem práce v tomto volitelném předmětu jsou aktivní činnosti žáků, zaměřené na efektivní využívání výpočetní techniky a to nejen v českém, ale i anglickém jazyce. Žáci mají příležitost pracovat například s americkým matematickým programem, který umožňuje procvičovat učivo probrané v hodinách matematiky v primě až kvartě. Žáci si vytvoří anglicko-český slovník matematických pojmů.

Použití tohoto programu přispívá k rozšíření jazykových dovedností studentů a k doplnění jejich slovní zásoby o odbornou terminologii, která není náplní běžných hodin angličtiny. Velkou výhodou je i vysoká úroveň programu, který umožňuje studentům lépe procvičit vybrané učivo.

Využívaný program je velmi dobře strukturovaný a umožňuje procvičovat matematiku v angličtině od úrovně mateřské školky až po osmou třídu základní školy. Studenti při práci s ním přirozeně a nenásilně vstřebávají anglické pojmy používané v anglicky mluvících zemích při výuce matematiky. Výhodou tohoto programu je okamžitá kontrola výsledků, vysvětlení v případě špatné odpovědi, možnost sledování vlastního pokroku ve výuce a jednoduché napojení z domova přes internet. Část úloh je také ozvučena a studenti mohou tak „naposlouchat“ správnou výslovnost celých vět.

Předmět je nabízen pro žáky prim, sekund a kvart v dotaci 2 hodiny týdně

Cíle předmětu a vzdělávací a výchovné strategie uplatňované v předmětu:

Cílem předmětu je ukázat žákům možnosti využití technických pomůcek při práci a přispět k rozvoji jazykových dovedností.

2. ŠKOLNÍ ČASOPIS (SKC)

Předmět je nabízen v primě i sekundě. Studenti si ho mohou volit v jednom či obou ročnících.

Obecná charakteristika předmětu

Volitelný předmět školní časopis nabízí základní poznatky a dovednosti týkající se mediální komunikace a práce s médii. Vzhledem k tomu, že média se stávají důležitým socializačním faktorem, že mají výrazný vliv na chování jedince a společnosti, na utváření životního stylu a na kvalitu života vůbec, je důležité, aby si žáci uvědomili fakt, že mediální sdělení jsou vytvářena s různými záměry (i manipulativními).

Tento předmět má vybavit žáka základní úrovní mediální gramotnosti na základě tvorby vlastního časopisu. Náplní volitelného předmětu budou nejen praktické dovednosti, ale i uvědomění si toho, jakým způsobem může žák ovlivňovat postoje čtenářů.

Volitelný předmět svým obsahem navazuje na slohové učivo povinného předmětu Český jazyk a literatura na 2. stupni základní školy, v oblasti postojů doplňuje informace žáků získané v předmětu Základy společenských věd.

Zkušenosti získané v tomto volitelném předmětu se mohou stát východiskem pro realizaci větších projektů ve všech předmětech, stanou se univerzálními dovednostmi.

V primě a sekundě se výuka bude zaměřovat především na obsahovou stránku, tj. žáci se naučí zvládat jednotlivé rubriky a jejich náplň, naučí se poznávat charakter jednotlivých publicistických útvarů a jejich typických prostředků, budou vytvářet poutavé titulky, budou se učit řadit texty podle důležitosti a zajímavosti apod. V tercii a kvartě k této obsahové části přibude i grafické zpracování a vlastní realizace tisku včetně jazykové korektury. Tomu odpovídá i časová dotace: v primě a sekundě po jedné hodině týdně, v tercii a kvartě po dvou hodinách.

Výukové prostory: učebna s dostatečným počtem počítačů, s přístupem k všeobecné odborné i jazykové odborné literatuře.

Cíle předmětu a vzdělávací a výchovné strategie uplatňované v předmětu

Cílem tohoto předmětu je vychovat z žáka nejen zkušeného uživatele médií – posluchače nebo diváka, který je schopen správně vyhodnotit mediální sdělení z hlediska záměru jejich vzniku (informovat, přesvědčit, manipulovat, pobavit) a z hlediska jejich vztahu k realitě (věcná správnost, logická argumentační stavba, hodnotová platnost), ale také alespoň přiměřeně svému věku a schopnostem i zkušeného aktivního mediálního tvůrce.

3. GLOBÁLNÍ VÝCHOVA (GLV)

Předmět je nabízen studentům od primy po sekundu, student si ho může volit nejvýše dvakrát.

Obecná charakteristika předmětu

Pochopení světa lze dosáhnout jen ve vztazích s ostatními souvisejícími jevy a umožnit toto poznání žákům se pokouší volitelný předmět Globální výchova. Zaměřuje se především na systémové myšlení, učí žáky rozvíjet schopnost přijímat jiné pohledy na svět. Obsahuje problematiku politického vývoje a ekonomického rozvoje, životního prostředí, rovnosti ras a pohlaví, zdraví, míru, řešení konfliktů, práv a odpovědnosti.

Žáci se naučí analyticky pracovat s informacemi, asertivně v jednání, získají pozitivní sebepojetí, nový pohled na druhé lidi i na sebe a smysl pro právo. Žákům jsou poskytovány příležitosti ke zkoumání a objevování vzájemných vztahů jednotlivých problémů. Přesvědčí se o důležitosti zpětné vazby v mezilidských vztazích, tvůrčího myšlení, předvídání situací a vcítění se do druhého.

Předmět je průpravou k odpovědnějšímu přístupu ke světu a jeho budoucnosti, rozvíjí schopnost přijímat i jiné pohledy na problematiku, prověřit neprozkoumané předpoklady. Prostřednictvím globální výchovy mohou poznat, jak je pohled na svět závislý na věku, pohlaví, třídě, náboženství, přesvědčení, rase, národnosti, ideologii, jazyku a kultuře.

Prostřednictvím zvláště herních aktivit budou žáci získávat dovednosti i schopnosti a upevňovat si své postoje.

Cíle předmětu a vzdělávací a výchovné strategie uplatňované v předmětu

Cílem Globální výchovy je utvářet osobnost člověka, který toleruje lidi jiných kultur, s jiným vyznáním a světovým názorem a váží si jich; utvářet občana, který chápe globální problémy a trendy, různá hlediska a úhly pohledu. Předmět pomáhá žákům vyznat se v globálním světě rychlých změn moderní civilizace a reagovat na ně.

4. PSANÍ NA PC (PPC)

Předmět je nabízen pouze pro sekundy.

Charakteristika předmětu

Základem práce v tomto volitelném předmětu je pod vedením pedagoga docílit efektivní využívání všech deseti prstů pro psaní textů na PC za použití výukových programů.

Tyto dovednosti žáci velmi dobře využijí ve všech předmětech, kde budou moci použít textový editor i jiné kancelářské programy na PC.

Obsahovou náplní předmětu je výuka psaní na PC všemi deseti prsty a základy pravidel pro korespondenci.

Cíle předmětu a vzdělávací a výchovné strategie uplatňované v předmětu

Cílem předmětu je naučit žáky využít PC jako psací stroj a zároveň naučit je efektivně psát všemi deseti prsty.

5. LITERÁRNÍ PRAKTIKUM (LiP)

Předmět je nabízen ve všech ročnících nižšího gymnázia. Studenti si ho mohou volit v jednom, několika či dokonce ve všech ročnících nižšího gymnázia.

Obecná charakteristika předmětu

Vzdělávací obsah volitelného předmětu „Literární praktikum“ vychází z doplňujících vzdělávacích oborů, navazuje na předmět Český jazyk a literatura na 2. stupni základní školy a na předmět „Čtení“ z 1. stupně základní školy, některé společné činnosti vykazuje i s dramatickou výchovou. Předmět poskytuje žákům širší čtenářské a kulturní zážitky, jejich prostřednictvím rozšiřuje vnímání bohatství a krásy mateřského jazyka, rozšiřuje vlastní schopnosti vyjadřování žáka, podporuje rozvoj jeho fantazie, formuje jeho nazírání na svět, ovlivňuje jeho hodnotový žebříček. Zaměřením na čtenářské a kulturní zájmy žáků příslušného věku zasahuje do oblasti jejich zájmových činností.

Vzdělávacím obsahem literárního praktika bude především vlastní četba krásné literatury, besedy o přečteném obsahu, srovnávání s reálnými zážitky a zkušenostmi žáků, zamýšlení se nad ideovým a estetickým poselstvím uměleckého díla, jeho hodnocení a rozbor umělecké struktury a uměleckých prostředků literárních děl, případně dramatizace vhodného díla, umělecký přednes, sestavování literárních pásem, nastudování divadelní hry známých autorů nebo i vlastní autorské tvorby dětí, srovnávání filmového či jiného zpracování (výtvarného nebo hudebního) slovesného díla s původní předlohou, pokus o vlastní literární tvorbu a její interpretace.

Jednotlivým činnostem bude věnován časový prostor zcela individuálně – podle zájmu žáků.

Cíle předmětu a vzdělávací a výchovné strategie uplatňované v předmětu

Cílem tohoto předmětu je vychovat z žáka zkušeného čtenáře, který je schopen poznat hodnotu uměleckého díla, který má potřebu pravidelně číst, který přiměřeně svým schopnostem a znalostem rozumí struktuře a jednotlivým prostředkům tohoto díla, dokáže vnímat a rozpoznat rozdílnou kvalitu různých uměleckých výtvorů, který je schopen chápat, čím ho umělecké dílo oslovuje, obohacuje, rozvíjí.

Při výuce pracujeme s učebnicí a dalším výukovým materiálem, zvláště pak s uměleckou a odbornou literaturou v knižní nebo elektronické podobě.

Žáci mohou společně pracovat na projektu, který by zmapoval literaturu vhodnou pro jejich věkovou skupinu nebo různé literární žánry, mohou zpracovat slovníček literárních pojmů, žánrů, mohou vytvářet literární mapy, kulturní deníky, vlastní sbírky, společné almanachy s vlastní tvorbou nebo pásma z děl renomovaných autorů.

6. GEOMETRICKÉ PRAKTIKUM (GeP)

Předmět je nabízen studentům sekund a kvart.

Obecná charakteristika předmětu

Náplní jednohodinového Geometrického praktika jsou tvůrčí činnosti žáka rozvíjející jejich geometrickou představivost a zdokonalující jejich grafický projev. Jedná se především o rýsování, práci se čtvercovou sítí, tvorbu modelů těles a jejich sítí, přemísťování základních geometrických objektů do nových složitějších útvarů, modelování, konstrukce a tvorba hypotéz pomocí počítače.

Obsahem předmětu jsou zejména praktické činnosti, které se opírají o následující témata:

- ⇒ rýsování, základy volného rovnoběžného promítání
- ⇒ zlatý řez
- ⇒ práce se čtvercovou sítí
- ⇒ tvorba papírových modelů těles a jejich sítí
- ⇒ práce se Sliceforms
- ⇒ japonské a čínské hry rozvíjející geometrickou představivost (Tangram, Origami, Quadromino,)
- ⇒ práce na PC – modelování a konstrukce v Cabri

Cíle předmětu a vzdělávací a výchovné strategie uplatňované v předmětu

Cíle předmětu směřují k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tak, že žák využívá své matematické poznatky a dovednosti v praktických činnostech, matematizuje reálné situace, aktivně rozvíjí přesnost a pečlivost ve svém grafickém projevu a při řešení zadaného úkolu.

7. VLASTIVĚDNÝ SEMINÁŘ (VLS)

Předmět je nabízen v primě a v sekundě, jedná se o dvouletý předmět, **studenti si ho tedy mohou volit v primě i v sekundě. První rok ho bude vyučovat učitel zeměpisu, druhý rok učitel dějepisu.**

Charakteristika předmětu

Vlastivědný seminář je jedním z povinně volitelných předmětů v primě a sekundě. Integruje předměty Dějepis a Zeměpis a zaměřuje se na lokální historii a regionální zeměpis Nymburska. Přispívá k naplňování cílů předmětů Dějepis a Zeměpis na příkladech z blízkého okolí bydliště žáků, spojuje v sobě aspekty historické a environmentální. Na základě hlubšího poznání lokální historie a zeměpisu regionu podporuje a rozvíjí lokální patriotismus (probouzení kladného vztahu k místu bydliště), národní cítění a vztah k naší zemi. Vlastivědný seminář napomáhá tomu, aby žáci byli schopni později snáze zařadit lokální historii a zeměpis regionu do širších souvislostí (zejména národních a evropských dějin a zeměpisu ČR a Evropy). Žáci se v něm učí orientovat se nejen v prostoru, ale i v dějích a v čase. Poznávají, jak se život a věci vyvíjejí a jakým změnám podléhají v čase. Na základě poznávání okolní krajiny a dalších informací žáci sledují proměnlivost přírody a vliv lidské činnosti na ni.

Ve vzdělávacím obsahu navazuje Vlastivědný seminář přímo na vzdělávací oblast Člověk a jeho svět (tato vzdělávací oblast položila na 1. stupni ZŠ základy pro specializovanější výuku ve vzdělávacích oblastech Člověk a společnost (Dějepis) a Člověk a příroda (Zeměpis) na 2. stupni ZŠ a na nižším gymnáziu. Vlastivědný seminář navazuje zejména na okruhy Místo, kde žijeme, Lidé kolem nás, Lidé a čas, Rozmanitost přírody.

Učivo je uspořádáno prostorově a tematicky: Poděbrady, Nymburk, Lysá nad Labem, místo bydliště žáka; lokální dějiny, vliv člověka na utváření místní krajiny, turistické zajímavosti.

Cíle předmětu a vzdělávací a výchovné strategie uplatňované v předmětu

Výsledkem práce v semináři bude:

- ⇒ brožura o Lysé nad Labem, Nymburce a Poděbradech zaměřená na turistické zajímavosti a informace o městě;
- ⇒ CD fotografií s popisky
- ⇒ výstava prací žáků o místě bydliště v prostorách školy (pro rodiče, učitele a spolužáky)

Součástí strategie vyučování je „naučit žáka učit se“. Žák nemůže být pouze pasivním příjemcem informací, proto jsou preferovány aktivizační metody. Jejich cílem je vzbudit jeho pozornost k prostředí, v němž žije, probudit zájem o dějepis a zeměpis vůbec.

Ve vyučování budou mezi činnosti zařazovány následující aktivity: vyhledávání, shromažďování a třídění materiálu z nejrozličnějších zdrojů, práce s textem verbálním, ikonickým i kombinovaným (zaměřená od prostého porozumění odbornému textu po samostatné získávání informací z textu) s lokalizací jevů (hodnocení výskytu, rozmístění, postupného rozšíření), kritický přístup k mediálním informacím, navozování činností, při nichž se studenti učí problém analyzovat, rozpoznávat jeho příčiny, důsledky, následky a uvažovat o alternativních řešeních. Důraz je kladen na osobní motivaci k šetrnému přístupu k přírodě i lidským výtvorům ve smyslu trvale udržitelného života.

Využitelné metody jsou ve Vlastivědném semináři: výukový rozhovor, diskuse, praktické úkoly a skupinová práce, referáty.